

Fundusze Europejskie
na Rozwój Cyfrowy

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Załącznik 2 - Komplementarność interwencji z innymi formami wsparcia

Zakres wsparcia FERC jest komplementarny ze wsparciem pozostałych programów realizujących Cele Polityki Spójności na lata 2021-2027 oraz innych instrumentów krajowych i unijnych. Ryzyko pokrywania się obszarów wsparcia będzie niwelowała przyjęta linia demarkacyjna uzgodniona między poszczególnymi programami krajowymi i regionalnymi.

Komplementarność w obszarze zwiększenia dostępu do ultra-szybkiego internetu szerokopasmowego

Pomimo znaczących postępów w zakresie rozwoju infrastruktury szerokopasmowej w ostatnich latach, dzięki efektywnej interwencji publicznej w POPC oraz równoległym inwestycjom komercyjnym i samorządowym, potrzeby w zakresie dostępu do szybkiego i niezakłóconego internetu wciąż są bardzo duże. W Polsce nadal jest wiele miejsc bez dostępu do szybkiego internetu. W związku z powyższym wsparcie dla rozwoju nowoczesnej infrastruktury szerokopasmowej będzie realizowane ze środków kilku instrumentów wsparcia.

W ramach FERC oraz KPO współfinansowane będą projekty umożliwiające jak najszerszy dostęp do szerokopasmowego internetu, przy jak najwyższych parametrach technicznych, realizowane przede wszystkim na obszarach, na których sieć zdolna do zapewnienia w sposób niezawodny pobierania danych z prędkością co najmniej 30 Mb/s nie istnieje lub rozwój takiej sieci nie jest w wiarygodny sposób planowany w ciągu trzech lat od daty opublikowania planowanego środka pomocy lub w tym samym horyzoncie czasowym co rozwój dotowanej sieci, który nie może być krótszy niż dwa lata. Takie podejście uwzględnia analizę kosztów objęcia punktów adresowych zasięgiem szerokopasmowego internetu na niniejszych obszarach. Zakłada się, że demarkacja interwencji pomiędzy wymienionymi instrumentami wsparcia będzie mieć charakter terytorialny. Szczegółowe zasady i mechanizmy zabezpieczające przed ryzykiem podwójnego finansowania inwestycji,

a także zasady selekcji i oceny projektów zostaną określone w dokumentacji wdrożeniowej dla obu instrumentów. Jednocześnie w ramach FERC możliwe będzie współfinansowanie projektów dotyczących rozwoju infrastruktury szerokopasmowej, realizowanych również na obszarach, na których sieć zdolna do zapewnienia w sposób niezawodny pobierania danych z prędkością co najmniej 100 Mb/s nie istnieje lub rozwój takiej sieci nie jest w wiarygodny sposób planowany w ciągu trzech lat od daty opublikowania planowanego środka pomocy lub w tym samym horyzoncie czasowym co rozwój dotowanej sieci, który nie może być krótszy niż dwa lata.

Możliwość interwencji w celu zwiększenia dostępu do ultra-szybkiego internetu przewidziano również w ramach instrumentu Łącząc Europę na lata 2021-2027 (CEF). W zakresie demarkacji pomiędzy FERC i CEF należy podkreślić, że ze środków FERC nie będą wspierane projekty dotyczące wdrażania sieci 5G wzdłuż korytarzy transportowych, a także projekty polegające na pracach studialnych w tym obszarze. Projekty te są kwalifikowalne w ramach CEF. Krajowi wnioskodawcy będą mogli brać udział w naborach organizowanych w ramach tego instrumentu wsparcia.

Tak komplementarne i kompleksowe podejście umożliwi osiągnięcie celu Narodowego Planu Szerokopasmowego. Celem tym jest zapewnienie do 2025 roku wszystkim gospodarstwom domowym w Polsce dostępu do internetu o przepustowości co najmniej 100 Mb/s świadczonego za pomocą sieci, które w przyszłości umożliwią też korzystanie z usług dostępu do internetu o przepustowościach mierzonych w gigabitach. Niniejszy cel jest zgodny z zapisami Komunikatu Komisji w sprawie społeczeństwa gigabitowego¹.

Komplementarność w obszarze e-administracji

W przypadku e-usług publicznych spójność działań podejmowanych na różnych poziomach – krajowym, regionalnym, lokalnym jest zapewniana za pomocą Architektury Informacyjnej Państwa (AIP) wdrażanej i realizowanej przez Komitet Rady Ministrów ds. Cyfryzacji oraz ministra właściwego ds. informatyzacji. Instrument ten zapewnia także koordynację działań na różnych poziomach. W przypadku demarkacji pomiędzy działaniami na poziomie krajowym i regionalnym dotyczy ona przede wszystkim zasięgu e-usług. Usługi o zasięgu ogólnopolskim będą finansowane na poziomie krajowym, natomiast e-usługi szczebla lokalnego i regionalnego – odpowiednio na poziomie regionalnym.

¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX%3A52016DC0587>

Ww. koordynacja będzie zapewniona przez ministra właściwego ds. informatyzacji m.in. poprzez wytyczne lub zalecenia dla wyboru projektów dla instytucji zarządzających regionalnymi programami oraz informowanie o projektach planowanych na szczeblu centralnym.

W FERC realizowane będą działania związane z dalszym rozwojem e-administracji (poziomu centralnego), właściwego dla urzędów zespolonych i niezespolonych. Projekty powinny – co do zasady - posiadać kompleksowy charakter i zasięg ogólnokrajowy. Projekty będą uwzględniały założenia Architektury Informacyjnej Państwa. Realizowane będą również przedsięwzięcia o charakterze horyzontalnym, z których efektów korzystać będzie administracja publiczna wszystkich szczebli.

Demarkacja pomiędzy FERC a programami regionalnymi² związana jest z zasięgiem e-usług. Na poziomie regionalnym przewiduje się możliwość kontynuacji zrealizowanych uprzednio projektów, dla których istnieje uzasadnienie wynikające ze znaczących korzyści społeczno-gospodarczych takich przedsięwzięć. W obszarze rozwoju infrastruktury danych przestrzennych w ramach FERC możliwa będzie budowa nowych i rozbudowa istniejących e-usług oraz pozyskanie i opracowanie danych przestrzennych np. modeli 3D, danych wysokościowych, danych topograficznych. W programach regionalnych będą mogły być realizowane projekty z zakresu cyfryzacji powiatowego i wojewódzkiego zasobu geodezyjnego i kartograficznego. Wnioski o dofinansowanie dla tych projektów powinny zostać zaopiniowane przez Głównego Geodetę Kraju (GGK) zgodnie z zapisami linii demarkacyjnej³. Projekty z zakresu infrastruktury informacji przestrzennej leżącej w zakresie kompetencji JST⁴ będą mogły być realizowane bez potrzeby uzyskania opinii GGK.

W obszarze e-zdrowie w zakresie planowanych w FERC interwencji perspektywą wyjściową jest perspektywa centralna.. W ramach Programu w zakresie e-zdrowia rozwijane będą oraz wdrażane usługi dla pacjentów i pracowników sektora ochrony zdrowia, rozwiązania w zakresie zdrowia cyfrowego, w tym telemedycyny, wspierane będzie także zwiększenie poziomu wykorzystania nowoczesnych technologii, w tym sztucznej inteligencji i dużych zbiorów danych w systemie ochrony zdrowia. W programach regionalnych dofinansowane będzie wdrażanie TIK w podmiotach

² programy regionalne na lata 2021-2027

³ Linia demarkacyjna, Podział interwencji i zasad wdrażania krajowych i regionalnych programów operacyjnych w perspektywie finansowej 2021-2027.

⁴ JST – Jednostki Samorządu Terytorialnego

lecniczych innych niż na poziomie krajowym z uwzględnieniem standardów opracowanych centralnie. Wsparcie skierowane będzie także na zwiększenie poziomu wykorzystania nowoczesnych technologii w systemie ochrony zdrowia poprzez pilotażowe wdrożenie w POZ na poziomie regionalnym.

Wszystkie działania zaplanowane w ramach Programu będą komplementarne z innymi inicjatywami realizowanymi w ramach KPO.

Zakres planowanych w ramach FERC działań obejmuje rozwój kluczowej infrastruktury informatycznej, w tym Internetowego Konta Pacjenta (IKP) oraz jego wersji mobilnej mojejIKP, rozwój narzędzi zapewniających efektywne wykorzystanie dostępnych zasobów w ochronie zdrowia (rozwój rejestrów medycznych, systemów dziedzinowych oraz cyfryzacja procesów back-office), a także rozwój portfela certyfikowanych aplikacji zdrowotnych oferujących pacjentowi zbiór sprawdzonych rozwiązań w dziedzinie terapii cyfrowych. Ostateczny zakres interwencji zostanie potwierdzony w procedurze konkurencyjnego wyboru projektów przewidzianej w Programie.

Przedsięwzięcia będą komplementarne z inicjatywami realizowanymi w ramach KPO, które będą koncentrować się na uruchomieniu trzech centralnych e-usług: narzędzia Analiza Zdrowia Pacjenta wspierającego analizę stanu zdrowia pacjenta, narzędzia wspomagającego podejmowanie decyzji dla lekarzy w oparciu o algorytmy sztucznej inteligencji oraz centralnego repozytorium danych medycznych zintegrowanego z innymi kluczowymi systemami opieki zdrowotnej. W ramach KPO przewiduje się również digitalizację historycznej dokumentacji medycznej, dalszy rozwój wymiany elektronicznej dokumentacji medycznej oraz wzmocnienie cyberbezpieczeństwa w ochronie zdrowia poprzez utworzenie "Security Operations Center" (SOC) przy Centrum e-Zdrowia.

Istotnym uzupełnieniem będą inwestycje w programach regionalnych: interwencje planowane na poziomie centralnym finansowane z FERC będą koncentrować się na rozwiązaniach systemowych, natomiast w programach regionalnych interwencje skoncentrowane będą na dostarczaniu rozwiązań w zakresie e-zdrowia w perspektywie lokalnej. Wprowadzony zostanie mechanizm koordynacyjny dedykowany odpowiedniej dystrybucji zarówno finansowania, jak i podziałowi interwencji w perspektywie centralnej i lokalnej.

Działania planowane w ramach FERS będą koncentrowały się wokół rozwoju telemedycyny na poziomie podmiotów medycznych oraz szkolenia lekarzy. Planowana interwencja znacząco przyczyni się do podniesienia dojrzałości cyfrowej pracowników służby zdrowia i podmiotów opieki zdrowotnej oraz jakości i

dostępności procedur zdalnej opieki zdrowotnej. Działania zaplanowane w ramach FERC będą dotyczyły rozwoju kluczowej infrastruktury informatycznej, w tym Internetowego Konta Pacjenta (IKP) oraz jego wersji mobilnej mojejIKP, rozwoju narzędzi zapewniających efektywne wykorzystanie dostępnych zasobów w ochronie zdrowia, a także rozwoju portfela certyfikowanych aplikacji zdrowotnych.

Dzięki działaniom edukacyjnym i obliczonym na wzrost kompetencji cyfrowych profesjonalistów medycznych i wzrost dojrzałości cyfrowej podmiotów leczniczych możliwe będzie uzyskiwanie wartości dodanej pochodzącej z pełnego, świadomego wykorzystania możliwości rozwijanych systemowych rozwiązań cyfrowych w ochronie zdrowia. Wytworzenie i uruchomienie usługi cyfrowej w ochronie zdrowia stanowi pewien etap procesu, na który również powinno się składać wytworzenie kompetencji i ugruntowania wiedzy nt. sposobu wykorzystania tego narzędzia w codziennej praktyce lekarza.

Upowszechnienie procedur telemedycznych w ramach FERS przyczyni się do zwiększenia jakości i dostępności usług cyfrowych dla pacjenta oraz jednocześnie umożliwi wykorzystywanie indywidualnych danych o zdrowiu generowanych w ramach procedur telemedycznych w szerszym kontekście usług cyfrowych wytwarzanych w ramach FERC.

Interwencje realizowane w FERC będą zgodne z dokumentem „Zdrowa Przyszłość. Ramy strategiczne rozwoju systemu ochrony zdrowia na lata 2021-2027, z perspektywą do 2030”, w szczególności z Celem 3.4 [e-Zdrowie] Rozwój i upowszechnianie cyfrowych usług e-zdrowia”. Przyczynią się do osiągnięcia celów zapisanych w „Zdrowej Przyszłości” w odniesieniu do usług e-zdrowia, tj.: rozwój funkcjonalności Internetowego Konta Pacjenta (IKP), wymiany EHR, rozwój usług usprawniających komunikację pomiędzy różnymi podmiotami w ochronie zdrowia: pacjentami, lekarzami, świadczeniodawcami oraz zapewniających efektywne wykorzystanie dostępnych zasobów w opiece zdrowotnej.

W FERC przewidziany jest rozwój kluczowej infrastruktury informatycznej, w tym Internetowego Konta Pacjenta (IKP) oraz jego wersji mobilnej mojejIKP, a także rozwój narzędzi zapewniających efektywne wykorzystanie dostępnych zasobów w ochronie zdrowia. Przewiduje się również rozwój portfela aplikacji m-zdrowia (mHealth), które usprawnią komunikację między różnymi podmiotami w opiece zdrowotnej.

Rozwój i rozszerzona dystrybucja istniejących usług, jak określono w dokumencie „Zdrowa Przyszłość. Ramy strategiczne rozwoju systemu ochrony zdrowia na lata 2021-2027, z perspektywą do 2030”, jest planowany w ramach interwencji FERC.

Ponadto, jak opisano w dokumencie „Zdrowa Przyszłość. Ramy strategiczne rozwoju systemu ochrony zdrowia na lata 2021-2027, z perspektywą do 2030”, w ramach interwencji FERS planowany jest rozwój dojrzałości cyfrowej i kompetencji informatycznych oraz rozwiązań telemedycznych.

W odniesieniu do wymiany EHR znaczący rozwój zaplanowany jest w ramach KPO.

Komplementarność w obszarze cyberbezpieczeństwa

W FERC realizowane będą projekty o ogólnokrajowym zasięgu wynikające z realizacji założeń Strategii Cyberbezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej i inwestycje w obszarze wzmocnienia odporności systemów, zdolności do skutecznego zapobiegania i reagowania na incydenty (w systemach informacyjnych państwa oraz podmiotów mających kluczowe znaczenie dla gospodarki narodowej).

W programach regionalnych mogą być wdrażane projekty wzmocniające bezpieczeństwo świadczenia e-usług lub systemów informatycznych, o zasięgu regionalnym i lokalnym. Działania obejmujące doposażanie podmiotów leczniczych - wyposażenie podmiotów leczniczych w narzędzia informatyczne umożliwiające integrację z centralną architekturą informatyczną e-zdrowia mogą również dotyczyć poprawy dojrzałości cyfrowej placówek medycznych i instytucji ochrony zdrowia w zakresie cyberbezpieczeństwa.

W ramach wsparcia transformacji cyfrowej przedsiębiorstw w programie pn. Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki 2021-2027 (FENG) będą realizowane kompleksowe projekty zawierające komponenty związane z zapewnieniem cyberbezpieczeństwa w danym przedsiębiorstwie.

Interwencja w obszarze cyberbezpieczeństwa jest podejmowana również w ramach instrumentu REACT-EU w POPC, gdzie wsparcie będzie obejmowało podłączenia nowych użytkowników do zintegrowanego systemu zarządzania cyberbezpieczeństwem – S46 (przede wszystkim JST). Projekt ten będzie dalej rozwijany w ramach KPO, wraz z innymi projektami ukierunkowanymi przede wszystkim na inwestycje infrastrukturalne oraz realizację dużych projektów grantowych/konkursowych mających na celu wzmocnienie infrastruktury wykorzystywanej przez podmioty krajowego systemu cyberbezpieczeństwa m.in. administrację publiczną, czy operatów usług kluczowych. Podmioty krajowego systemu cyberbezpieczeństwa otrzymają możliwość wymiany lub modernizacji sprzętu lub oprogramowania wykorzystywanego w obszarze cyberbezpieczeństwa. Ponadto powstaną m.in. struktury przygotowane do reagowania na incydenty np. centra cyberbezpieczeństwa, czy sektorowe zespoły CSIRT.

Interwencja w FERC będzie skoncentrowana na dalszym rozwoju obszarów wspartych w ramach KPO oraz nowych, w tym:

- rozwoju innowacyjnych rozwiązań w obszarze cyberbezpieczeństwa w zakresie nowych technologii do zastosowania w podmiotach krajowego systemu cyberbezpieczeństwa oraz mających kluczowe znaczenie dla gospodarki narodowej,
- utworzenie i rozwój krajowego systemu certyfikacji cyberbezpieczeństwa,
- wsparcie dla inicjatyw nakierowanych na tworzenie Centrów Wymiany i Analizy Informacji (ISAC).

Ponadto FERC obejmie działania edukacyjne rozwijające zaawansowane kompetencje z obszaru cyberbezpieczeństwa.

Komplementarność w obszarze udostępniania zasobów nauki, kultury i administracji

W ramach udostępnienia zasobów kultury, nauki i administracji, zgodnie z zapisami linii demarkacyjnej, w FERC wsparte zostaną jednostki centralne natomiast w programach regionalnych jednostki samorządu terytorialnego.

Komplementarność w obszarze współpracy międzysektorowej na rzecz cyfrowych rozwiązań problemów społeczno-gospodarczych

Celem interwencji FERC będzie wsparcie współpracy między administracją publiczną, przedsiębiorcami i jednostkami naukowymi w tworzeniu cyfrowych rozwiązań problemów społeczno-gospodarczych. Interwencja ma pomóc w dostarczeniu skalowalnych rozwiązań cyfrowych optymalizujących różnego rodzaju procesy w obszarach takich jak np. inteligentne miasta, wsie i rolnictwo, edukacja, zdrowie, transport, energetyka, ochrona środowiska, przedsiębiorczość, gospodarka morska. Powstałe rozwiązania będą mogły być wykorzystane i wdrożone na terenie całego kraju.

Interwencja mająca na celu wykorzystanie technologii cyfrowych/informatycznych dla rozwiązania problemów społeczno-gospodarczych przewidziana jest również na poziomie programów regionalnych. Powstałe w jej wyniku produkty mają jednak odpowiadać na specyficzne i indywidualne potrzeby oraz problemy danego regionu/obszaru.

Dodatkowo zastosowanie rozwiązań informatycznych będzie miało miejsce w projektach realizowanych w ramach programu Fundusze Europejskie na

Infrastrukturę, Klimat i Środowisko 2021-2027 (FEnIKS). Dotyczy to szczególnie obszarów takich jak: transport, środowisko, kultura, zdrowie i energetyka. Zastosowanie rozwiązań informatycznych w projektach współfinansowanych z programu FEnIKS będzie polegało przede wszystkim na wykorzystaniu gotowych, funkcjonujących już technologii informatycznych. Podobnie będzie w przypadku programu Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej 2021-2027 (FEPW), w ramach którego również będą realizowane projekty dotyczące energii i klimatu oraz transportu.

Wsparcie w programie FENG z zakresu rozwiązań cyfrowych skierowane jest głównie do przedsiębiorstw. W ramach ww. Programu zakłada się głównie realizację kompleksowych projektów, powiązanych z pracami badawczo-rozwojowymi, gdzie finansowane będą usługi doradcze, a także inwestycje związanych z podniesieniem poziomu wykorzystania technologii cyfrowych, ze szczególnym uwzględnieniem automatyzacji i robotyzacji procesów w przedsiębiorstwie zmierzających do transformacji w kierunku Przemysłu 4.0, jak również cyberbezpieczeństwa. W FENG przewiduje się również wsparcie skierowane na transformację cyfrową MŚP dzięki doradztwu dotyczącemu zastosowania technologii cyfrowych wspierających prowadzenie działalności gospodarczej.

Realizacja projektów związanych z tworzeniem warunków dla rozwoju zastosowań technologii przełomowych w wybranych sektorach gospodarki, w sektorze publicznym i w społeczeństwie, które będą ukierunkowane na wytworzenie, przetestowanie, a następnie wdrożenie i skalowalność systemowych rozwiązań organizacyjnych, technologicznych, prawnych i finansowych przewidziana jest także w ramach KPO. Projekty te będą stanowić uzupełnienie interwencji dotyczącej współpracy międzysektorowej na rzecz cyfrowych rozwiązań problemów społeczno-gospodarczych finansowanych ze środków FERC. W związku z niniejszym wdrożone zostaną mechanizmy m.in. w procesie selekcji i oceny projektów, zabezpieczające przed ryzykiem podwójnego finansowania inwestycji.

Komplementarność w obszarze kompetencji cyfrowych

W FERC wsparcie rozwoju umiejętności cyfrowych ukierunkowano na pracowników instytucji sektora publicznego istotnych dla sprawnego funkcjonowania współczesnej administracji oraz realizacji polityk publicznych, ze szczególnym uwzględnieniem rozwoju zaawansowanych umiejętności cyfrowych, w tym również w obszarze cyberbezpieczeństwa dla JST i przedsiębiorców. Przewidziano także kontynuację działań POPC dotyczących podnoszenia świadomości ogółu społeczeństwa w

zakresie korzyści i zagrożeń wynikających z korzystania z nowoczesnych technologii oraz e-usług publicznych.

W FERC przewidziane jest również wsparcie centrów innowacji cyfrowych dla e-administracji w celu m.in. wymiany doświadczeń i budowania potencjału administracyjnego w obliczu transformacji cyfrowej administracji publicznej. Wsparcie będzie to komplementarne w stosunku do finansowania zapewnionego przez Komisję Europejską w Programie „Cyfrowa Europa” (Digital Europe Programme). Zadania realizowane przez EDIH będą polegać na wspieraniu transformacji cyfrowej przez zwiększenie w państwach członkowskich UE poziomu wykorzystania cyfrowych technologii przez sektor publiczny i prywatny.

Wsparcie FENG w zakresie kompetencji cyfrowych kierowane jest do przedsiębiorców w celu udoskonalenia kompetencji pracowników i osób zarządzających, zdobywanie przez nich nowych umiejętności oraz wiedzy w szczególności z zakresu transformacji przemysłu w kierunku Przemysłu 4.0 jako fakultatywny moduł w projektach badawczo-rozwojowych – m.in. szkolenia, kursy, staże. W FENG wspierany jest również rozwój przedsiębiorstw poprzez wsparcie ośrodków innowacji, wyspecjalizowanych w zakresie świadczenia usług, tj. m.in. cyfryzacja, przemysł 4.0.

Ze środków EFS+ przewidziano powszechne szkolenia dotyczące podnoszenia kompetencji cyfrowych społeczeństwa ze szczególnym uwzględnieniem grup wykluczonych, a także działania w tym zakresie skierowane m.in. do przedsiębiorców, partnerów społecznych oraz prowadzone w obszarze edukacji.

Działania z zakresu kompetencji cyfrowych realizowane w FERC będą komplementarne do działań realizowanych w tym obszarze w programach regionalnych.

Ze środków mechanizmu REACT-EU w POPC przewidziano wsparcie dla JST związane z cyfryzacją JST, m.in. w zakresie zakupu sprzętu IT/oprogramowania. W przypadku zidentyfikowanych potrzeb szkoleniowych ww. zakup powinien być łączony z działaniami szkoleniowymi.

W ramach KPO przewidziano szkolenia podnoszące kompetencje w zakresie wykorzystania technologii cyfrowych (e-urząd, e-zdrowie, e-finanse, e-bezpieczeństwo, e-usługi) dla obywateli, pracowników administracji rządowej i samorządowej, nauczycieli przedszkoli, szkół, uczniów i rodziców realizujących i wspomagających naukę zdalną oraz wsparcie rozwijania podstawowych

umiejętności cyfrowych u nauczycieli. Ponadto przewidziano wsparcie społeczności lokalnych w rozwoju i podnoszeniu kompetencji cyfrowych m.in. poprzez stworzenie sieci liderów rozwoju cyfrowego oraz wsparcie systemu zarządzania rozwojem kompetencji cyfrowych w Polsce. W przypadku inwestycji o zbliżonym do FERC zakresie wsparcia, zapewnione zostaną odpowiednie mechanizmy w celu uniknięcia występowania podwójnego finansowania, w tym w procesie selekcji i oceny projektów, systemu kompleksowych kontroli krzyżowych, czy stosowania oświadczeń o niefinansowaniu inwestycji z innych środków pomocowych.